

La terra retirada

MONTSERRAT MINOBIS

M'he permès la llicència de manllevar aquest títol a la Mercè Ibarz (autora d'un llibre interessantíssim sobre les transformacions socio-culturals de la terra —en concret del seu petit país, les comarques de Ponent) perquè crec que reflecteix la desgràcia de tots aquells que han vist i patit com el foc els deixava sense res. Sense allò que amb l'esforç, fins i tot de generacions, han treballat dia a dia.

No ens és pas fàcil a la gent de ciutat adonar-nos de la tragèdia que representa per als pagesos veure destruïts els seus camps de conreu perquè de la vida de la pagesia en sabem molt poc (tot i els esforços dels bons amics i amigues de la Unió de Pagesos, que durant també tants anys han estat batallant per dignificar la vida i el treball d'aquests homes i dones). La tragèdia d'aquests dies, al marge de les crítiques a la insuficiència de recursos i a les males planificacions de la lluita contra els incendis, ens hauria d'estimular l'intent d'aprofundir en el que és, com és i com es desenvolupa la vida a pagès; els canvis que aquesta vida ha anat sofrint en aquests darrers anys per qüestions moltes vegades alienes a la mateixa voluntat dels pagesos: camps, boscos i muntanya que s'han convertit en urbanitzacions, tractats polítics i

comercials a través de la Unió Europea, que han propiciat tanmateix dures reconversions i, sobretot, la fugida a ciutat dels joves abandonant les poc lucratives i remunerades tasques, feines, del camp.

Aquests dies a través de les desoladores imatges que ens han servit les cadenes de televisió, hem sentit repetir amb escreix la paraula *solidaritat*. No n'hi ha prou amb la solidaritat. I una de les coses més imprescindibles per aconseguir aquest grau de solidaritat que mereix una situació com aquesta és la d'aproximar-nos-hi o almenys intentar-ho (i al marge de les actuacions polítiques i econòmiques que ha de dur a terme el govern de la Generalitat i el de l'Estat amb tota urgència), ja que ens correspon a nosaltres com a ciutadanes i ciutadans del país vetllar i exigir del govern l'adopció d'aquestes mesures ràpides, i intentar comprendre i valorar al màxim els esforços i sacrificis que representa per als homes i dones de pagès tornar a reconstruir un present que el foc els ha convertit en passat. La lectura del llibre del qual m'he permès utilitzar el títol, *La terra retirada* de la Mercè Ibarz, és obligada perquè justament el que ara no pot ser és que la terra, encara que sigui obligat per les circumstàncies, sigui *abandonada* o *retirada* com diu l'autora del llibre.

15

Fi de curs

FERMÍN BOCOS

Tot i que el Parlament comença vacances al juliol, el cert és que aquest any no es fa creïble la pausa en la batalla política

El curs polític es tanca amb una inocultable sensació de provisionalitat. En les últimes setmanes, la dreuera per prendre contacte amb una part substantiva de la realitat política espanyola no és altra que la crònica de tribunals.

Aquesta evidència, que, dit sigui de passada, té alguna cosa a veure amb la nova disposició de jutges i fiscals davant els escàndols nascuts dels casos de corrupció, està causant estralls en el sistema nerviós de no pocs alts càrrecs.

En l'àmbit judicial, els esdeveniments s'estan precipitant. Assistim a un autèntic canvi de costums: fins fa poc, la proximitat de les vacances alienta, per dir-ho així, els avatars de la política. Per aquestes dates, Madrid sol suportar dies de calor comparables als de la falla de la mar Morta, cosa que explica, sense reclamar més arguments, el perquè d'aquest parèntesi de vacances. Vacances com a únic, provat i segur remei contra l'estrès i els estats d'ansietat que tensen els nervis d'aquesta tòrrida vila manxega.

Aquesta era la tradició. Però els temps canvien i certs magistrats semblen estar posseïts d'un esperit diligent desconegut fins ara. Aquesta novetat ha cristal·litzat de manera espectacular en el cas PSV, la cooperativa de vivendes creada pel sindicat UGT que, com se sap, des de fa un parell d'anys és al centre de la tempesta sota molt fonamentades sospites d'estafa. L'empresonament sense fiança d'alguns dels seus directius i la vigília de declaració en què es troba el mític Nicolás Redondo, antic secretari deneral del sindicat esmentat, han transformat aquest escàndol en tota una metàfora de les perversions del confús sistema de valors que caracteritza el nostre temps.

Amb una mà, el sindicat volia ajudar els més necessitats (la mitjana dels estafats són famílies de treballadors que han lliurat, amb els cinc o sis milions de pessetes, els estalvis de tota una vida); amb l'altra, es dedica-

va a regar les activitats de l'organització sindical i una estranya companyia d'assegurances. I hi ha qui diu que el descontrol era tal que hi va haver diners que van acabar especulant a la borsa. El que se'n diu un desastre. Segons tots els indicis, una estafa. Una estafa que té en suspens uns quants milers de persones des de fa més de tres anys. Gent que ha vist com la política i els interessos creats per alguns polítics han anat retardant dia rere dia l'hora de la justícia. Aquesta hora que ara sembla que ha arribat de la mà d'un jutge de l'Audiència Nacional (Miguel Moreiras), a qui l'alarma social generada per l'escàndol i les seves inocultables derivacions sembla haver transmès un mandat d'urgència.

L'escàndol de la cooperativa PSV comparteix la passió informativa del moment amb el veterà cas *Filesa*, assumpte guadiana que ha tornat a treure el cap després de la sonada inculpció provisional del senyor Alfonso Escámez, flamant marquès d'Águilas, un home que s'ha fet a si mateix i que, després d'haver recorregut tots els esglaons de la carrera bancària (va començar de grum), culmina la seva trajectòria enmig de la perplexitat. Ell mateix ha qualificat la seva situació de paradoxal. Diu que no deu cap favor als socialistes, i per això, afirma, no els ha donat mai ni cinc. D'aquí la seva sorpresa per la inculpció en el cas *Filesa*. Escámez ha dit que no entén que el jutge (el famós Marino Barbero) l'hagi citat a ell, que, assegura, no va pagar, i en canvi no cridi els qui van cobrar els ja populars informes que no van existir

mai, o que van tenir una naturalesa ectoplasmàtica per això mateix no visible per als ulls aliens a la trama d'iniciats, els noms dels quals, a aquestes altures, ja són del domini públic.

El presumpte finançament il·legal —o com a mínim irregular— de l'esmentat sindicat (UGT), i el del Partit Socialista en el cas *Filesa*, batreguen com a interrogants de fons en tots dos casos.

Dues històries polítiques per no dormir que, sumades als casos Rubio (Ibercorp) i Roldán, apareixen com verins de descrèdit per al partit del govern i la seva, en altre temps, fraternal organització sindical. Encara que el Parlament —a excepció feta dels treballs de la comissió que investiga les trifulgues de l'antic governador del Banc d'Espanya— acaba al juliol les seves tasques ordinàries i aixeca, com aquell qui diu, la sessió fins a la tornada de l'estiu, el cert és que aquest any ningú no creu a Madrid que es produirà una pausa en la batalla política.

Tot al contrari, en trobar-se en àmbits judicials alguns dels casos més potencialment explosius, no es pot descartar res, i potser encara ens esperen algunes sorpreses abans que s'acabin els interminables dies de juliol, mes que en altre temps va estar consagrat a la deessa Atena.

La incertesa que la maquinària judicial està alimentant en relació amb tots aquests assumptes trasllada a la política una acusada sensació de provisionalitat. Potser fora de Madrid aquesta situació no transcendeix amb tanta intensitat, però aquí es pot apreciar en la maleconia de les converses d'alguns ministres o en la desídia reforçada de molts funcionaris. L'estiu, per primera vegada en molts anys, no ve acompanyat del certificat amb els resultats de les notes i el corresponent alleujament que sempre suposa la fi del curs.

Fermín Bocos és periodista (Trad. Clara Sandaran)

BÚSTIA

Agraïment de Guillem d'Efak

Sempre m'havíeu tractat amb deferència i amb afecte. Aquesta vegada no diré que n'heu fet un gra massa perquè, més que no jo, s'ho mereixien tots els artistes i col·laboradors que han fet possible un acte tan carregat d'emoció com el de dilluns passat a l'Auditori de Palma. Sé que dir gràcies no és suficient; però dit amb la sinceritat que jo hi poso és una paraula insubstituïble. Amb tot el meu afecte, **Guillem d'Efak**. Palma.

Rèplica a Elena Posa

En resposta a la carta de la Sra. Elena Posa, directora del Grec 94, hem d'aclarir alguns termes que ella relaciona equívocament amb el Primer Festival de Teatre Gai i Lèsbic.

1. La normalització social de les opcions personals tradicionalment menystingudes —com l'homosexualitat— passa *irrenunciament* per la inclusió en tots els aspectes de la vida quotidiana, i especialment en aquells que han de servir de motor per a l'avanç social —com és la cultura— de totes aquestes opcions amb les paraules que les defineixen —com gai o lèsbic— i que troben a faltar en el programa del Grec.

2. Aquest treball ha de ser *inequívocament* ofert, en els espais culturals de la ciutat, a tot el conjunt de la societat, tal com deixa ben clar el lema del Festival de Teatre Gai i Lèsbic - Un festival per a tots els públics. Així ho han destacat tots els mitjans de comunicació, així es pot comprovar anant al SAT-Centre Urbà, i així es va comunicar a Elena Posa en el seu moment.

3. Aquest és el compromís

de treball del Casal Lambda amb la societat i les institucions públiques. Ningú amb un mínim coneixement de com els moviments reivindicatius dels drets individuals han portat a terme la seva tasca des del segle passat (feministes, antiracistes...) pretindrà que s'han aconseguit canvis socials importants des del silenci.

4. El Festival de Teatre Gai i Lèsbic pretén justament unir ètica i estètica, és a dir, una actitud progressista envers l'homosexualitat i el teatre ben fet, respectivament, dient les coses pel seu nom, com fa el Grec amb el problema racista, el masclisme i el mestissatge cultural en el seu extens programa de 80 pàgines. **Xavier Inglada**, coordinador del Festival de Teatre Gai i Lèsbic i membre de la Comissió Permanent. **Armand de Fluvià i Escorsa**, president del Casal Lambda.

Llengües i ajuda a la drogoaddicció

La Fundació de Ayuda contra la Drogoaddicció ha engegat una campanya alertant dels perfils de la drogoaddicció, en què ha dedicat uns cartells per a la seva difusió a les farmàcies i centres mèdics. Aquests cartells han estat editats en castellà, català, gallec, euskera i "valencià".

¿Els responsables de la campanya saben que hi ha més diferències entre el castellà que es parla a Valladolid i el que es parla a la Línea de la Concepció que entre el català i el valencià? Si és així, per què no han editat també cartells de la campanya en andalusí?

Em sembla que ja està bé i que ja és hora de dir *prou* a les barbaritats que es cometien contra la unitat lingüística del català. **Jordi Príncep i Canalis**. Barcelona.